

Adroddiad Blynyddol

Rhagarweiniad

Mae HMPPS yng Nghymru a Heddlu Gwent yn ymrwymedig i weithio mewn partneriaeth ag asiantaethau MAPPA i atal pobl rhag dioddef niwed difrifol. Gwneud ein cymunedau'n fwy diogel yw'r flaenoriaeth bwysicaf i HMPPS yng Nghymru a Heddlu Gwent ac mae'r gwaith a wneir drwy MAPPA yn hynod bwysig i gyflawni hyn.

Mae gan ddioddefwyr a'r cyhoedd hawl i deimlo'n ddiogel ac wedi eu hamddiffyn. Er nad yw byth yn bosib dileu risg yn llwyr, mae angen cymryd pob cam rhesymol i leihau'r risg o niwed difrifol i'r cyhoedd gan droseddwr hysbys. Dyfeisiwyd MAPPA i ddod ag asiantaethau at ei gilydd i helpu i reoli a lleihau'r risg yma.

Gwarchod y cyhoedd yw'r flaenoriaeth bwysicaf i HMPPS yng Nghymru, Heddlu Gwent a'r holl asiantaethau yn MAPPA ac mae'r adroddiad hwn yn adlewyrchu penderfyniad pob un ohonynt i sicrhau bod y maes gwaith pwysig hwn yn aros ar frig yr agenda. Ymfalchiwn yn ein staff, eu llwyddiannau blaenorol a'u hymrwymiad parhaus i ragoriaeth ar gyfer MAPPA yng Nghymru.

Amy Rees
Cyfarwyddwr Gweithredol
Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM (Cymru)

Julian Williams
Prif Gwnstabl
Heddlu Gwent

Cefndir MAPPA

Cyfres o drefniadau yw MAPPA (Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd) i reoli'r risg a gyflwynir gan y troseddwr rhyw a threisgar gwaethaf (troseddwr cymwys am MAPPA) o dan ddarpariaethau rhannau 325 i 327B o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 2003.

Daw'r trefniadau â gwasanaethau'r Heddlu, Prawf a Charchardai ym mhob un o'r 42 Ardal yng Nghymru a Lloegr at ei gilydd yn un Awdurdod Cyfrifol MAPPA.

Mae gan nifer o asiantaethau eraill Ddyletswydd i Gydweithredu (DTC) â'r Awdurdod Cyfrifol. Maen nhw'n cynnwys y Gwasanaethau Cymdeithasol, Gwasanaethau Iechyd, Timau Troseddwr Ifanc, Y Ganolfan Byd Gwaith a'r Awdurdodau Addysg a Thai Lleol.

Mae'n ofynnol i'r Awdurdod Cyfrifol benodi dau Gynghorydd Lleyg i eistedd ar Fwrdd Rheoli Strategol (SMB) pob ardal MAPPA ynghyd ag uwch-gynrychiolwyr o bob un o'r Awdurdodau Cyfrifol ac asiantaethau DTC.

Mae'r Cynghorwyr Lleyg yn aelodau o'r cyhoedd a benodir gan y Gweinidog, sydd heb unrhyw gysylltiad â'r busnes o reoli troseddwr MAPPA ac sy'n gweithredu fel arsyllwyr annibynnol ond gwybodus; medrant ofyn cwestiynau na fyddai staff proffesiynol yn gweithio yn y maes efallai'n meddwl eu gofyn. Maen nhw hefyd yn cyfrannu eu dealltwriaeth a'u persbectif ar y gymuned leol (lle mae'n rhaid iddynt fod yn byw a bod â chysylltiadau cryf) i'r SMB.

Sut y mae MAPPA yn gweithio

Mae troseddwr cymwys am MAPPA'n cael eu hadnabod a rhennir gwybodaeth amdanynt rhwng asiantaethau i oleuo asesiadau risg a chynlluniau rheoli risg y bobl sy'n eu rheoli neu eu goruchwyllo.

Dyma gyn belled ag y mae MAPPA yn mynd yn y rhan fwyaf o achosion, ond mewn rhai achosion mae angen

rheolaeth amlasiantaethol ffurfiol. Yn yr achosion hyn cynhelir cyfarfodydd MAPPA rheolaidd lle daw ymarferwyr o'r asiantaethau perthnasol ynghyd.

Mae tri chategori o droseddwr cymwys am MAPPA:

- **Categori 1** – troseddwr rhyw cofrestredig;
- **Categori 2** – troseddwr treisgar yn bennaf sydd wedi eu dedfrydu i 12 mis neu fwy yn y carchar neu i orchymyn ysbyty; a
- **Categori 3** – troseddwr nad ydynt yn gymwys o dan gategori 1 na 2 ond sy'n cyflwyno risg o niwed difrifol ar y pryd.

Mae tair lefel o reolaeth i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu lle mae fwyaf angen eu targedu; fel arfer yn ymwneud â risg uwch o niwed difrifol.

- **Lefel 1** yw rheolaeth asiantaethol arferol (h.y. rheolaeth gan yr asiantaeth arweiniol heb unrhyw gyfarfodydd MAPPA ffurfiol);
- **Lefel 2** yw lle mae angen i fwy nag un asiantaeth gyfrannu'n weithredol i reoli'r troseddwr.
- **Lefel 3** yw lle mae'r cynlluniau rheoli risg yn gofyn presenoldeb ac ymrwymiad adnoddau ar lefel uwch.

Cefnogir MAPPA gan ViSOR. System Technoleg Gwybodaeth genedlaethol yw hon i helpu i reoli troseddwr sy'n cyflwyno risg ddifrifol o niwed i'r cyhoedd. Mae defnyddio ViSOR yn ei gwneud yn haws rhannu gwybodaeth ar draws sefydliadau a throsglwyddo gwybodaeth allweddol yn ddiogel pan fydd troseddwr risg uchel yn symud, gan wella unrhyw fesurau gwarchod y cyhoedd. Mae ViSOR yn golygu bod staff Heddlu, Prawf a Charchardai'n gallu gweithio ar yr un system TG am y tro cyntaf, gan wella ansawdd a phrydlondeb asesiadau risg ac ymyriadau i atal troseddu.

Cyhoeddir pob adroddiad MAPPA o Gymru a Lloegr ar-lein yn: www.gov.uk

Ystadegau MAPPA

Troseddwy'r cymwys am MAPPA ar 31 Mawrth 2017				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 1	591	387	-	978
Lefel 2	21	18	4	43
Lefel 3	1	0	0	1
Cyfanswm	613	405	4	1022

Troseddwy'r cymwys am MAPPA yn Lefelau 2 a 3 yn ôl categori (cyfanswm blynyddol)				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	67	66	16	149
Lefel 3	1	0	0	1
Cyfanswm	68	66	16	150

Troseddwy'r rhyw cofrestredig (RSO) a gafodd rybudd neu euogfarn am dorri gofynion hysbysu	5
---	---

Troseddwy'r RSO lle penderfynwyd diddymu eu gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais	4
---	---

Gorchmynion cyfyngu ar gyfer troseddwy'r Categori 1	
Gorchmynion SHPO, Gorchmynion SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor a Gorchmynion Hysbysu a orfodir gan y llysoedd	
SHPO	121
SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor	0
Gorchmynion Hysbysu (NO)	0

Nifer y bobl a ddaeth yn destun gofynion hysbysu'n dilyn torri Gorchmyn Risg Rhywiol (SRO)	0
---	---

Troseddwy'r Lefel 2 a 3 wedi eu dychwelyd i'r carchar				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestrredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Torri trwydded				
Lefel 2	1	1	2	4
Lefel 3	0	0	0	0
Cyfanswm	1	1	2	4
Torri SOPO				
Lefel 2	0	-	-	0
Lefel 3	0	-	-	0
Cyfanswm	0	-	-	0

Cyfanswm y Troseddwy'r Rhyw Cofrestrredig am bob 100,000 o bobl	119
--	-----

Cyfrifwyd y ffigur hwn yn defnyddio Amcangyfrifon Poblogaeth canol 2016: Un flwyddyn oed a rhyw ar gyfer Ardaloedd Heddlu yng Nghymru a Lloegr; amcangyfrif o'r boblogaeth breswyl, a gyhoeddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, ac eithrio rhai o dan ddeg oed.

Sylwebaeth esboniadol ar y tablau ystadegol

Cefndir MAPPA

Mae cyfansymiau'r troseddwr cymwys am MAPPA, yn ôl categori, yn adlewyrchu'r darlun ar 31 Mawrth 2017 (h.y. ciplun a roddir ganddynt). Mae gweddill y data'n ymwneud â'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a'r 31 Mawrth 2017.

(a) Troseddwr cymwys am MAPPA – mae nifer o droseddwr a ddiffinnir o dan y gyfraith fel rhai sy'n gymwys am reolaeth MAPPA, oherwydd eu bod wedi cyflawni troseddau rhyw a threisgar penodol neu oherwydd eu bod ar y pryd yn cyflwyno risg o niwed difrifol, er bod y rhan fwyaf yn cael eu rheoli o dan drefniadau asiantaethol arferol (Lefel 1) yn hytrach na thrwy gyfarfodydd MAPPA. Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys dim ond y troseddwr cymwys am MAPPA sy'n byw yn y gymuned. Nid ydynt yn cynnwys rhai sydd yn y carchar neu dan glo o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl.

(b) Troseddwr Rhyw Cofrestredig (RSO) – sef y rhai sydd angen hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw, cyfeiriad a manylion personol eraill a rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau sy'n digwydd wedyn (sef y "gofyniad hysbysu"). Mae methu â chydymffurfio â'r gofyniad hysbysu'n drosedd ac yn arwain at uchafswm cosb o bum mlynedd yn y carchar.

(c) Troseddwr Treisgar – mae'r categori hwn yn cynnwys troseddwr treisgar a ddedfrydwyd i garchar neu i'w cadw dan glo am 12 mis neu fwy, neu i'w cadw o dan orchymyn ysbyty. Mae hefyd yn cynnwys nifer fach o droseddwr rhyw nad ydynt yn gymwys i'w cofrestru.

(d) Troseddwr Peryglus Eraill – troseddwr nad ydynt yn disgyn i'r ddau gategori cymwys am MAPPA arall ond sy'n cyflwyno risg o niwed difrifol ar y pryd sydd angen ei reoli drwy gyfarfodydd MAPPA.

(e) Torri trwydded – bydd troseddwr sy'n cael eu rhyddhau i'r gymuned ar ôl cyfnod yn y carchar yn cael eu rhoi ar drwydded gydag amodau (o dan oruchwyliaeth y gwasanaeth prawf). Os torrir yr amodau hyn, cymerir camau tor-trwydded a gall y troseddwr gael ei alw'n ôl i'r carchar.

(f) Gorchymyn Atal Niwed Rhywiol (SHPO) (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor). Mae Gorchymynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO) a Gorchymynion SHPO interim wedi disodli'r hen Orchymynion Atal Troseddau Rhywiol. Eu pwmpas yw gwarchod y cyhoedd rhag troseddwr a gafwyd yn euog o drosedd rywiol neu dreisgar, ac sy'n cyflwyno risg o niwed rhywiol i'r cyhoedd, drwy osod cyfyngiadau ar eu hymddygiad. Mae'r gorchymyn yn gofyn bod y troseddwr yn hysbysu eu manylion i'r heddlu (yn unol â Rhan 2 o Ddeddf 2003) drwy gydol cyfnod y gorchymyn.

Rhaid i'r llys fod yn fodlon bod angen y gorchymyn i warchod y cyhoedd (neu unrhyw aelodau penodol o'r cyhoedd) yn y DU, neu blant neu oedolion agored i niwed (neu unrhyw blant neu oedolion agored i niwed penodol) dramor, rhag niwed rhywiol gan y troseddwr. Yn achos gorchymyn a wneir ar gais annibynnol gan brif swyddog neu'r Asiantaeth Droseddu Genedlaethol (NCA), rhaid i'r prif swyddog / NCA fod yn gallu dangos bod y troseddwr wedi ymddwyn yn y fath fodd ers ei gael yn euog fel bod angen y gorchymyn.

Y cyfnod lleiaf ar gyfer gorchymyn llawn yw pum mlynedd. Yr isafswm oed yw deg, sef oed cyfrifoldeb troseddol, ond lle mae'r diffynnydd o dan 18 oed dylid ond ystyried cais am orchymyn mewn amgylchiadau eithriadol.

(g) Gorchymyn Hysbysu – lle mae angen i droseddwr rhyw a gafwyd yn euog dramor gofrestru â'r heddlu er mwyn gwarchod y cyhoedd yn y DU rhag y risg a gyflwynir ganddynt. Gall yr heddlu wneud cais i'r llys am orchymyn hysbysu ar gyfer troseddwr sydd eisoes yn y DU neu sy'n bwriadu dod i'r DU.

(h) Gorchymyn Risg Rhywiol (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor). Mae'r Gorchymyn Risg Rhywiol (SRO) wedi disodli'r Gorchymyn Risg o Niwed Rhywiol (RoSHO) a gallai gael ei wneud ar gyfer person sydd heb ei gael yn euog o drosedd rywiol neu dreisgar (nac unrhyw drosedd arall) ond sy'n cyflwyno risg o niwed rhywiol.

Gall y SRO gael ei wneud mewn llys ynadon ar gais yr heddlu neu'r NCA lle mae unigolyn wedi cyflawni gweithred o natur rhywiol ac mae'r llys yn fodlon bod y person yn cyflwyno risg o niwed i'r cyhoedd yn y DU neu i blant neu oedolion agored i niwed dramor.

Gall SRO wahardd person rhag gwneud unrhyw beth a ddisgrifir yn y gorchymyn, gan gynnwys mynd dramor. Rhaid i unrhyw waharddiad fod yn angenrheidiol i warchod y cyhoedd yn y DU rhag niwed rhywiol, neu yng nghyswllt mynd dramor, gwarchod plant neu oedolion agored i niwed rhag niwed rhywiol.

Mae'n ofynnol i unigolyn gyda SRO hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw a'u cyfeiriad cartref o fewn tri diwrnod i wneud y gorchymyn a hefyd rhoi gwybod am unrhyw newidiadau i'r wybodaeth yma o fewn tri diwrnod.

Mae SRO yn gallu para am ddwy flynedd o leiaf ond heb unrhyw uchafswm, ac eithrio unrhyw gyfyngiadau ar fynd dramor sy'n gallu, lle mae'n berthnasol, para am bum mlynedd ar y mwyaf (ond gall gael ei adnewyddu).

Mae'r safon droseddol o brawf yn parhau i fod yn berthnasol. Gall y person sy'n destun y gorchymyn apelio yn ei erbyn a gall yr heddlu neu'r person dan sylw wneud cais i amrywio, adnewyddu neu ollwng y gorchymyn.

Mae torri SRO yn drosedd a'r uchafswm cosb yw pum mlynedd yn y carchar. Lle mae unigolyn yn torri ei SRO, bydd yn dod yn destun gofynion hysbysu llawn.

Mae unigolyn gyda SRO erbyn hyn yn cael eu cofnodi ar VISOR fel Person Peryglus Posib (PDP).

(i) Diddymu gofynion hysbysu gydol oes drwy wneud cais

Mae her gyfreithiol yn 2010 ac ymateb deddfwriaethol o ganlyniad yn golygu bod trefniadau bellach yn eu lle sy'n gadael i droseddwr rhyw cymwys wneud cais i adolygu eu gofynion hysbysu.

Bydd unigolion gyda gofynion hysbysu amhenodol ond yn dod yn gymwys i ofyn am adolygiad ar ôl bod yn destun gofynion hysbysu amhenodol am o leiaf 15 mlynedd yn achos oedolion, ac 8 mlynedd yn achos troseddwr ifanc. Daeth hyn i rym o'r 1 Medi 2012 ar gyfer troseddwr sy'n oedolion.

Ar 21 Ebrill 2010, yn achos *R (ar gais F ac Angus Aubrey Thompson) v Ysgrifennydd Gwladol yr Adran Gartref [2010] UKSC 17*, penderfynodd y Goruchaf Lys gefnogi penderfyniad blaenorol y Llys Apêl gan wneud datganiad o anghydnawsedd o dan a. 4 o Ddeddf Hawliau Dynol 1998 ynghylch gofynion hysbysu am gyfnod amhenodol o dan adran 82 o Ddeddf Troseddau Rhywiol 2003.

Mae hyn wedi'i adfer yn dilyn Gorchymyn Deddf Troseddau Rhywiol (Adfer) 2012 a gyflwynodd y cyfle i droseddwr gyda hysbysiad amhenodol gael gofyn am adolygiad; deddfwyd hyn ar 30 Gorffennaf 2012.

Ni fydd pobl yn dod oddi ar y gofrestr yn awtomatig. Bydd angen i droseddwr cymwys gyflwyno cais i'r heddlu'n gofyn am adolygu eu gofynion hysbysu amhenodol. Bydd hyn ond yn digwydd unwaith iddynt gwblhau cyfnod o amser sy'n destun y gofynion hysbysu (yn achos oedolion, 15 mlynedd o ddyddiad yr hysbysiad cyntaf yn dilyn eu rhyddhau o'r carchar am y brif drosedd, ac wyth mlynedd yn achos troseddwr ifanc).

Bydd pobl sy'n parhau i gyflwyno risg sylweddol yn aros ar y gofrestr am oes, lle bo angen. Os bydd gan droseddwr Orchymyn Atal Troseddau Rhywiol (SOPO / Gorchymyn Atal Niwed Rhywiol (SHPO) rhaid i'r gorchymyn gael ei ollwng o dan adran 108 o Ddeddf Troseddau Rhywiol 2003 cyn y gellir gwneud cais i adolygu eu gofynion hysbysu amhenodol.

Am fwy o wybodaeth, ewch i adran Swyddfa Gartref gwefan gov.uk yn:

<https://www.gov.uk/government/publications/sexual-offences-act-2003-remedial-order-2012>

Tudalen leol

Mae cynnydd cyson a sylweddol wedi'i wneud yn ystod y cyfnod adrodd diwethaf. Mae Is-bwyllgorau Bwrdd Rheoli Strategol (SMB) MAPPA Gwent wedi datblygu ac ehangu'n llawer mwy na'r disgwyl. Mae gwaith y Bwrdd bellach yn fwy integredig a chysonedig i sicrhau bod tystiolaeth glir a ffocws ar welliannau parhaus fel y nodwn yn ein Cynllun Strategol Blynyddol MAPPA. Mae ein dangosyddion perfformiad allweddol wedi parhau i wella gan adlewyrchu'r twf mewn gwaith partneriaeth ar draws Gwent. Rydym bellach yn canolbwyntio mwy ar hyrwyddo'n well y gwaith cadarnhaol a wneir gan MAPPA yng Ngwent, gan adeiladu perthynas effeithiol ag asiantaethau partner a rhannu arferion da ar draws Cymru i sicrhau bod gan gymunedau lleol hyder yn MAPPA ac mewn gwaith Gwarchod y Cyhoedd.

Dros y 12 mis diwethaf mae SMB Gwent wedi goruchwyllo rhaglen hyfforddiant gynhwysfawr ar gyfer yr Awdurdodau Cyfrifol (RA), asiantaethau DTC ac asiantaethau partneriaeth, gyda dros fil o staff yn mynychu a datblygu eu dealltwriaeth o waith MAPPA. Y gobaith yw y bydd hyn yn gwella'r broses o rannu gwybodaeth a'r ffordd y rheolir troseddwy'r MAPPA yn y gymuned. Bydd y bartneriaeth newydd yn parhau i hyrwyddo ac annog gweithio'n gydweithredol ond hefyd yn ceisio adeiladu rhwydweithiau cefnogol i droseddwy'r a gwella ffactorau gwarchodol er mwyn lleihau'r risg o niwed. Mae SMB Gwent yn ffyddiog y bydd y dull newydd hwn yn cyfrannu at y gwaith sydd eisoes yn digwydd i leihau'r risg o niwed ac aildroseddu yng Ngwent.

Cysylltiadau Allweddol

Cadeirydd y Bwrdd Rheoli Strategol Arweinydd y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol

Nic Davies
Prif Weithredwr Cynorthwyol
Swyddfa Prawf Caerffili
Centenary House
Uned 1 De Clare Court
Ystâd Ddiwydiannol Pontygwindy
Caerffili
CF83 3HU

Arweinydd yr Heddlu

Leanne Brustad
Ditectif Uwcharolygydd
Pencadlys Heddlu Gwent
Turnpike Road
Croesyceiliog
Cwmbrân
NP44 2XJ

Arweinydd Carchardai Ei Mawrhydi

Llywodraethwr
Carchar HMP Brynbuga / Prescoed
102 Maryport Street
Brynbuga
NP15 1AH

Cydgysylltydd MAPPA

Guy Browett
Swyddfa Prawf Caerffili
Centenary House
Uned 1 De Clare Court
Ystâd Ddiwydiannol Pontygwindy
Caerffili
CF83 3HU

Cyhoeddir pob adroddiad MAPPA o Gymru a Lloegr ar-lein yn:

www.gov.uk

Heddlu
Gwent
Police

Gwasanaeth
Prawf
Cenedlaethol

